

Kjak

Tórfinn Smith

Posakonan

Tað var einaferð ein gomul kona sum búði í danska høvuðsstaðnum, K e y p m a n n a h a v n . Hvønn morgun fór hon, fátæksliga ílatin og við einum pjøka í hondini, frá húsum við leiðini móti høvuðsjarnbreytarstøðini, har hon setti seg. Har sat hon frá morgni

konan var komin í, og setti sær fyri at kanna málið nærri. Eftir neyvar kanningar vísti tað seg, at konan var peningaliga rættiliga væl fyri við trivaligari bankabók. ... Tað forðaði henni kortini ikki í at bidda frá fólki, sum enntá vóru munandi verri

Tað var ikki av neyð, hon biddaði. Sum árinu gingu, var hetta blivin ein lívsstíllur...

til myrkurs. Pjøkan legði hon framman fyri seg, soleiðis at fólk, sum gingu framvið, tóku synd í sær, og ikki var sørt av smápeningi í pjøkanum, tá hon á kvøldi legði leiðina heimaftur.

Sum árinu gingu, gjørdist gamla konan ein partur av býarmyndini. Eisini donsku dagbløðini vístu henni áhuga og kallaði hana »posadaman«, og ikki var sørt, at synd varð tikið í henni. Ja, enntá rukku tíðinda-umtalurnar heilt upp á politiskt ideologiskt støði, sum eitt dømi um stóra stættarmunin í danska vælferðarsamfelagnum.

Men so var einaferð onkur, sum gjørdist serliga áhugaður fyri hesi syndarligu støðu, sum hendnan neyðars gamla

fyri, enn hon sjálv var. Tað var ikki av neyð, hon biddaði. Sum árinu gingu, var hetta blivin ein lívsstíllur...

Tað sigst, at gamla konan nú er givin at bidda. Hon fekk samvitskubit. Helt tað ikki longur vera rímligt at bidda frá fólki, sum vóru verri fyri enn ein sjálvur...

Men nú hevur gamla konan fingið ein avloysara. Ikki vásaklæddan, ikki við pjøka, og ikki á trappusteininum framman fyri høvuðsjarnbreytastøðina, men vælklæddur við stressmappu undir lið og einum stórum smíli um alt andlitið, á trappusteininum framman fyri Christiansborg.

Andstøðan í fíggjarnevndini kemur við alternativari fíggjarlóg

Tá fíggjarlógaruppskotið fyri 2012 6skal til 2. viðgerð í Løgtinginum í næstu viku, kemur andstøðan í fíggjarnevndini við eini alternativari fíggjarlóg.

Talan verður um eina fíggjarlóg, ið inniber munandi minni hall enn uppskotið frá samgonguni.

Hetta verður serliga gjørt við, at andstøðan raðfestir

fleiri mennandi og vakst-rarskapandi íløgur kringlandið, saman við tálman av rakstrarútreiðsluvøkstri-num hjá tí almenna og nýggj-um inntøkum.

Alneyðugt er at fremja veruligar nýskipanir í føroyska samfelagnum. Bæði innan almenna fyrisiting, kommunur, skúlar, pensjón og fiskivinnuna. Hetta er

neyðugt fyri at tryggja, at føroyingar fáa sum mest vælferð fyri tøka tilfeingið. Hartil neyðugt við eini skattaumlegging, ið vendir sosialt rætt.

Komandi árið fer andstøðan tí at leggja eina røð av uppskotum fyri á Løgtingi fyri at menna og nýskipa føroyska samfelagið.

Alternativa fíggjarlógin

verður løgd fram í sambandi við, at álitid frá fíggjarnevndini verður lagt fyri á Løgtingi í næstu viku.

Á Løgtingi, 20. januar 2012

Kristina Háfoss,
Aksel V. Johannesen og
Eyðgunn Samuelsen

Jógvan við Keldu

Fastløntir frøðingar og verulig vinnulívsvfólk

Ferð eftir ferð at kalla okkara vinnulívsvfólk, reiðarar og politiska systemið fyri korrúpt, uttan at Vinnuhúsið ger bart, er at undrast á

Í einum vinnulívstíðarriti sá eg nú ein dagin Peter Amstrup, formann fyri donsku vinnuskúlarnar, verða endurgivin fyri at siga um sínar næmingar: “Nógvir kenna á sær, at tað ikki er neyðugt hjá teimum at strevast og stríðast. Teir hava treytaleyst álit á, at hvat so hendir, hvat teir enn velja, so fer samfelagið (ríkis- og kommunukassin, red.) undir øllum umstøðum at syrgja fyri, at teir hava tað gott...”

Ongin ivi er um, nú veruligu vinnulívsvfólk okkara verða “gingin omaná” av toretiskum frøðingum, sum ikki hava annað í sjáttuni enn eina toretiska próvtøku – hon er sjálvandi ikki at seta niður á – men uttan at kenna til veruliga vinnuliga gerandisdagin, samstundis sum okkara fjølmiðlafólk skorða undir hesar, koma vit styttri.

Sá í greinini “Makrel-

korruptión” hjá Hermann Oskarssyni, har hann tók soleiðis til: “Gevist við hesum korrúpta og korrump-erandi spælinum, at geva einum lítlum, og framman-undan ríkum úrvalslíði av føroyingum hesar milliard-irnar” – Hann brúkar ofta “úrvalslíð” og “korrúptu”.

Tá teoriin stýrir heldur enn veruleikin

Veit ikki hví, men skrivingin hjá Hermann minni meg vanliga á bókina hjá Samuel Rachlin, har hann m.a. greiðir frá, tá foreldur hansara, sum jødar, vórðu tvangsflutt til Sibirien.

Har greiðir hann frá, at “fólkið har fiskaði laks við gørnum niður ígjøgnum ís-holini, við eftirliti úr Moskva. Ein dagin koma boð frá Kreml, at fiskarið var ov lítið, tí skuldu tey seta gørnini tvær ferðir heldur enn einaferð um samdøgrið. Fisk-

ararnir royndu at greiða frá, at gjørdur teir eftir boðunum, fóru teir ikki at fáa so nógv, tí tað gjørdist meiri ófriðarligt við at seta tvær ferðir. – Onki batti, og tá teir gjørdur eftir boðunum at seta tvær ferðir, fekst helmingin minni”.

Vinnuhúsið eigur at traðka í karakter

Ferð eftir ferð at kalla okkara vinnulívsvfólk, reiðarar og politiska systemið fyri korrúpt, uttan at Vinnuhúsið ger bart, undrar meg stórliga.

Havi nevnt tað fyrr, her haldi eg, at Vinnuhúsið eigur at traðka í karakter. Ella er Vinnuhúsið bara annar “almennur” stovnur, sum verður privat fíggjaður! – Minnist til, at Hermann Oskarsson og aðrir við honum eru ráðgevarar hjá Kringvarpinum og mangan verður talað til lægsta felagsnevvara, ein sum við øvund etur seg upp ígjøgnum samfelagið.

Vinnulívsvfólkið ikki nakað “úrvalslíð”

Latið okkum til eina og hvørja tíð hava í huga, at føroyska vinnulívsvfólkið er ikki nakað “úrvalslíð” á tann hátt Hermann hugsar – hálv- ella fullkorrúptir – men persónar, sum í longri og styttri tíð, fleiri í fleiri ár tiggjur, hava gjørt millóna- og milliardailøgur fyri at fáa okkara tilfeingið til høldar.

Tað er sanniliga stórrur munur á fastløntum toretiskum frøðingum á tryggum sessum sum fleiri sita og droyma um nakað sum ikki er, og so veruligar vinnulívsmenn, sum dagliga virka og gera tað, at samfelagið Føroyar livir so væl á allan hátt sosialt, heilsuliga og ikki minst mentanarlga.